

การประเมินหลักสูตรการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ธิดา แซ่ซัน¹ สุธิดา ไทยกลาง²
วิเชียร มั่นแหล่³ ทศนีย์ หมอสอน⁴

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ประเมินตามแบบจำลอง CIPP (Context-Input-Process-Product model) มี 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ประเมินบริบทโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และส่วนที่ 2 ประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต จากความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 62 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามประเมินความเหมาะสมของบริบทโดยผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามนักศึกษาประเมินปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ แบบสอบถามอาจารย์เพื่อประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต และแบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิตเพื่อประเมินผลผลิต ผลการประเมิน พบว่า 1) บริบทของหลักสูตรมีความเหมาะสมตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ปัจจัยนำเข้า พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับดีมากในด้านการประชาสัมพันธ์ โครงสร้างหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนมีคุณภาพ ส่วนอาจารย์มีความเห็นต่อคุณภาพนักศึกษาอยู่ในระดับดี ควรพัฒนาในหลายสมรรถนะให้ดีขึ้น 3) กระบวนการ ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก ทั้งการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการศึกษา กิจกรรมพัฒนานักศึกษา และสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน 4) ผลผลิตด้านผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำยังคงต้องพัฒนาผู้เรียนให้ดีขึ้น นักศึกษามีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีมากทุกด้าน และด้านผลการประเมินประสพการณ์การวิชาชีพจากผู้ใช้บัณฑิตอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร; หลักสูตรการจัดการสารสนเทศ; โมเดล CIPP

¹สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
อีเมล thida_sae@nstru.ac.th

²สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
อีเมล suthida_tha@nstru.ac.th

³สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
อีเมล wichian_mun@nstru.ac.th

⁴สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
อีเมล thassanee_mor@nstru.ac.th

วันที่รับบทความ 27 พฤษภาคม 2563 วันที่ตอบรับบทความ 18 กรกฎาคม 2563

The Curriculum Assessment of Information Management Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

Thida Saechan¹ Suthida Thaiklang²
Wichian Munlae³ Thassanee Morsorn⁴

Abstract

This survey research, using CIPP model (Context-Input-Process-Product), intended to assess the information management program of the undergraduate liberal arts curriculum of the Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. The evaluation was conducted in 2 parts. Part one was the context assessment undertaken by 3 experts. Part two the assessment of input, process, and product from the viewpoints of 62 students, faculty members, and prospect employers. Questionnaires on the context suitability were given to the experts; questionnaires on the input and process were distributed to the students; and questionnaires on the product were sent to the prospect employers. The research findings revealed that 1) the program context was appropriate in congruence with technology; 2) the students viewed that the program inputs such as program publicity, structure and faculty members were of great quality; however, the faculty members believed that though the students in the program possessed good quality, their competencies needed to be improved; 3) both faculty members and students agreed that the program process were at the very good level in instruction arrangement, evaluation, student development activities, and instructional supports; and 4) since the students' success rates were found to be at the low level, their learning competencies development was needed, whereas their professional experiences assessed by the employers were at the very good level.

Keyword: Curriculum Assessment; Information Management curriculum; CIPP Model

---

¹Information Management Faculty of Humanities and Social Sciences Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
e-mail: thida_sae@nstru.ac.th

²Information Management Faculty of Humanities and Social Sciences Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
e-mail: suthida_tha@nstru.ac.th

³Information Management Faculty of Humanities and Social Sciences Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
e-mail: wichian_mun@nstru.ac.th

⁴Information Management Faculty of Humanities and Social Sciences Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
e-mail: thassanee_mor@nstru.ac.th

Received: 27 May 2020 Accepted: 18 July 2020

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ให้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ มีหน้าที่วิจัยและสร้างนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม บริการวิชาการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนและสังคม และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมโดยการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ และกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Phraratchabanyat kan udomsuksa B.E. 2562, 2019) และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วย ทั้งนี้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 กำหนดให้มีการประเมินหลักสูตรเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี ดังนั้น เมื่อหลักสูตรที่เปิดสอนหรือมีการใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้วจำเป็นต้องทำการประเมินหลักสูตร (Curriculum evaluation) โดยการติดตามความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตรตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความสำเร็จของการใช้หลักสูตรสำหรับเป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุงหลักสูตร (Kanjanawasee, 2004)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) เป็นพัฒนาการของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาตรี เปิดสอนครั้งแรก พ.ศ. 2530 ซึ่งหลักสูตรได้รับการพัฒนาและปรับปรุงมาอย่าง

ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ให้มีคุณภาพและทันสมัยอยู่เสมอ ตามความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อผลิตบัณฑิตในวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ หรือวิชาชีพสารสนเทศสนับสนุนกิจการงานต่าง ๆ ของสถาบันบริการสารสนเทศ

สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ ใช้หลักสูตรดังกล่าวมาระยะหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรที่เปิดสอนในปัจจุบัน เพื่อพิจารณาว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่ตอบสนองตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด เป็นการวัดผลว่าการวางโครงสร้างและรูปแบบของหลักสูตร รวมทั้งทรัพยากร และการบริหารหลักสูตรเป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้องหรือไม่ และมีผลผลิตที่มีคุณลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดไว้

การประเมินหลักสูตรครั้งนี้ นำรูปแบบการประเมินหลักสูตรทั้งระบบตามแบบจำลองซีป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) มาใช้เป็นแนวทางการประเมินให้ได้สารสนเทศ 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้นหรือปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตร เพื่อช่วยให้ผู้บริหารหลักสูตรหรือผู้รับผิดชอบหลักสูตรใช้ในการตัดสินใจวางแผนหลักสูตร (Planning decisions) กำหนดโครงสร้างของหลักสูตร (Structuring decisions) การนำหลักสูตรไปใช้จริง (Implementing decisions) และการตัดสินใจทบทวนหลักสูตร (Recycling decisions) เพื่อการปรับปรุงหลักสูตรได้ เป็นรูปแบบที่มีบทบาทการประเมินเป็นระยะและการประเมินสรุปรวม เนื่องจากรูปแบบการประเมิน CIPP สามารถนำมาใช้ได้ทั้งเป็นการประเมินเป็นระยะ ๆ (Formative evaluation) ซึ่งมุ่งใช้สารสนเทศที่ได้จาก CIPP เพื่อมองไปข้างหน้าช่วยการตัดสินใจและประกันคุณภาพของหลักสูตร และการประเมิน

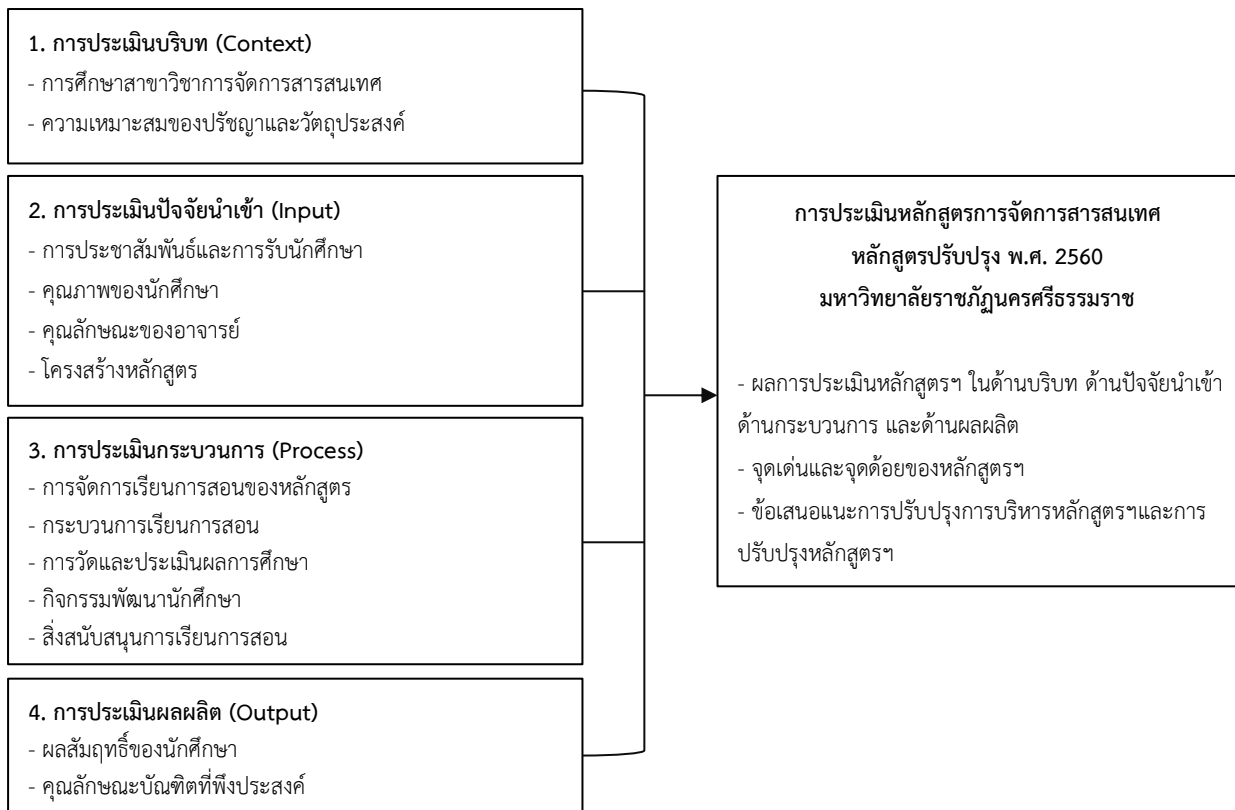
สรุปรวม (Summative evaluation) มุ่งใช้สารสนเทศ จาก CIPP เพื่อมองย้อนกลับสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ คุณประโยชน์ของหลักสูตร (Buosonte, 2013)

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตร ตามแบบจำลองของซีป (CIPP Model) ให้ได้รับ สารสนเทศที่จำเป็นต่อการปรับปรุงหลักสูตรของ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ การประเมินหลักสูตรได้แก่ 1) เพื่อประเมินบริบท ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ จัดการสารสนเทศ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 โดยการวิเคราะห์เอกสารและความคิดเห็นของ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตรจากความคิดเห็นของนักศึกษา และอาจารย์ ผลการประเมิน ที่ได้จะนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความ ทันสมัย มีคุณภาพ มีความสอดคล้องกับเกณฑ์ มาตรฐานต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ เป็นแนวทางที่ใช้ใน การกำหนดและผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ เช่น ห้องสมุด สถาบันบริการสารสนเทศ ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการสารสนเทศหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช การประเมิน ครอบคลุม 4 ด้าน (Art-In, 2018) ได้แก่ 1) การ ประเมินบริบท (Context evaluation) เป็นการ ประเมินผลสภาพแวดล้อม เพื่อให้ได้สารสนเทศใน

การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยการ วิเคราะห์สภาวะแวดล้อม ปัญหาและความต้องการ ต่าง ๆ ซึ่งเมื่อหลักสูตรได้ใช้มาระยะหนึ่งแล้วต้อง ประเมินเรื่องวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้าง หลักสูตร และเนื้อหาสาระที่มีอยู่ในหลักสูตร เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อม พบปัญหาและความต้องการหรือไม่ อย่างไร 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ หลักสูตร เช่น ผู้สอน นักศึกษา อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ และเทคโนโลยี เพื่อตรวจสอบปัจจัยนำเข้าเหล่านั้นและมีผลดี ผลเสียหรือมีส่วนช่วยให้การใช้หลักสูตรในเชิง ปฏิบัติบรรลุผลหรือไม่ อย่างไร 3) การประเมิน กระบวนการ (Process evaluation) เป็นการ ประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร เพื่อตรวจสอบ ดูว่ากิจกรรม กระบวนต่าง ๆ ของการใช้หลักสูตร ในสภาพที่เป็นจริง มีปัญหาหรือข้อบกพร่องหรือไม่ อย่างไร 4) การประเมินผลผลิต (Product evaluation) เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของ หลักสูตรโดยตรวจสอบว่าผลผลิตของหลักสูตร นักศึกษามีสัดส่วนของการสำเร็จการศึกษา มีคุณลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หรือไม่เพียงใด ตลอดจนการประเมินผลลัพธ์ที่ หลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ ประโยชน์ได้จริงเพียงใด เป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้ บัณฑิตเพียงใด การประเมินหลักสูตรตาม แบบจำลอง CIPP มีวิธีการสร้างเครื่องมือ การเก็บ รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมี กรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยของการประเมินประเมินหลักสูตรการจัดการสารสนเทศ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

จากกรอบแนวคิดการวิจัยข้างต้นนี้ มีวิธีการดำเนินการวิจัย 2 ส่วน ดังนี้

1. การประเมินบริบท เป็นการประเมินสภาพแวดล้อม ทิศทางการศึกษา ประเมินความเหมาะสมของปรัชญา วัตถุประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ มีวิธีการการศึกษาดังนี้

1.1 ประชากรของการศึกษา ประกอบด้วย

1) ผู้เชี่ยวชาญภายนอก จำนวน 3 คน เป็นผู้ที่มิใช่ประสบการณ์ทำงานด้านการจัดการสารสนเทศ บรรณารักษศาสตร์ สารสนเทศศาสตร์ไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เพื่อประเมินความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมของหลักสูตร และ 2) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้านการจัดการสารสนเทศ รวมทั้ง

ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์ เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการสารสนเทศ หลักสูตรปรับปรุง 2560 เอกสารรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ประจำปีการศึกษา 2561 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 และเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อประเมินความเหมาะสมของชื่อหลักสูตร สาขาวิชา ปรัชญา วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชา กลุ่มวิชา และรายวิชาที่มีในหลักสูตร

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความเหมาะสมของปรัชญา วัตถุประสงค์

และบริบทของการศึกษาด้านการจัดการสารสนเทศ
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูล
สภาพการจัดการศึกษาด้านการจัดการสารสนเทศ
ที่วิเคราะห์จากเอกสารมาวิเคราะห์กับความคิดเห็น
จากการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรจาก
ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้สารสนเทศที่เป็นข้อเสนอแนะ
ในการปรับปรุงหลักสูตรฯ

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต เป็นการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อ

1) ปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรจากการประชาสัมพันธ์
และการรับนักศึกษา คุณภาพของนักศึกษา
คุณลักษณะของอาจารย์ และโครงสร้างหลักสูตร
2) ด้านกระบวนการของหลักสูตร จากความคิดเห็น
ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมิน
ผลการศึกษา กิจกรรมพัฒนานักศึกษา และสิ่ง
สนับสนุนการเรียนการสอน และ 3) ด้านผลผลิต
ของหลักสูตร จากความคิดเห็นจากผลสัมฤทธิ์ของ
นักศึกษา และคุณลักษณะและบุคลิกภาพของ
นักศึกษา

2.1 ประชากร มี 3 กลุ่ม ได้แก่ 1)
นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
การจัดการสารสนเทศ หลักสูตรปรับปรุง 2560
เป็นกลุ่มประชากรที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา
2562 จำนวน 41 คน 2) อาจารย์ คือ ผู้สอนภาคทฤษฎี
และภาคปฏิบัติในรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ
หลักสูตรปรับปรุง 2560 จำนวน 6 คน 3) ผู้ใช้บัณฑิต
จากสถานประกอบการที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพ จำนวน 8 แห่ง เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัย
ห้องสมุดหน่วยงาน ศูนย์สารสนเทศ มีนักศึกษาไป
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 15 คน รวมประชากร
ทั้งสิ้น 62 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
คือ แบบสอบถามจำนวน 3 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1
แบบสอบถามนักศึกษาปัจจุบัน เพื่อประเมินปัจจัย
นำเข้าและกระบวนการ ชุดที่ 2 แบบสอบถาม
อาจารย์ในหลักสูตรเพื่อประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า
กระบวนการ และผลผลิต และชุดที่ 3 แบบสอบถาม
ผู้ใช้บัณฑิตเพื่อประเมินผลผลิต

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถ
เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากนักศึกษา จำนวน
41 ฉบับ (ร้อยละ 100) แบบสอบถามจากอาจารย์
ในหลักสูตร จำนวน 6 ฉบับ (ร้อยละ 100) และ
แบบสอบถามจากผู้ใช้บัณฑิต 15 ฉบับ (ร้อยละ
100)

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยจำแนก
ข้อมูลเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
คุณภาพ เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารที่
เกี่ยวข้องประเมินและประเมินความเหมาะสมของ
หลักสูตรโดยอาจารย์ในด้านชื่อหลักสูตร สาขาวิชา
ปรัชญา วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชา
กลุ่มวิชา และรายวิชาที่มีในหลักสูตร

2.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
ปริมาณ เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเป็นความ
คิดเห็นของนักศึกษา และอาจารย์ในแต่ละด้าน
ซึ่งเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ ระดับ 5
(มากที่สุด) ระดับ 4 (มาก) ระดับ 3 (ปานกลาง)
ระดับ 2 (น้อย) ระดับ 1 (น้อยที่สุด) ประมวลผล
โดยใช้โปรแกรมสเปรดชีต เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean)
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation:
S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายที่
สะท้อนผลการประเมินหลักสูตรในแต่ละด้าน
เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงหลักสูตรมี 3 ระดับคือ
1) **ระดับดีมาก** ผลการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์
ที่สูง ค่าเฉลี่ย 4.01-5.00 (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)

ซึ่งหลักสูตรจะต้องรักษาระดับการดำเนินงานในระดับนี้ไว้ 2) **ระดับดี** ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางควรพัฒนาให้ดีขึ้น ค่าเฉลี่ย 3.01-4.00 (ร้อยละ 61-79) 3) **ระดับพอใช้** ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับต่ำไม่น่าพึงพอใจ ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00 (ต่ำกว่าร้อยละ 60) ซึ่งต้องให้ความสนใจเพื่อที่จะนำไปปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

ผลการวิจัย

1. **ผลการประเมินด้านบริบท** จากการศึกษาเอกสารและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

1.1 **การจัดการศึกษาสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เมื่อครั้งยังเป็นวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2530 เปิดสอนระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ปี พ.ศ. 2533 เปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ และเมื่อเปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช มีการปรับปรุงหลักสูตรในปี พ.ศ. 2543 เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ ต่อมาเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีการปรับปรุงหลักสูตรอีกครั้งในชื่อสาขาวิชาเดิมในปี พ.ศ. 2550 จนกระทั่ง พ.ศ. 2554 ปรับปรุงหลักสูตรเปลี่ยนชื่อสาขาวิชาเป็นหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ จะเห็นได้ว่าหลักสูตรปัจจุบันมาจากรากฐานของวิชาบรรณารักษศาสตร์สู่บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์หรือสารสนเทศศาสตร์ และการจัดการสารสนเทศ ที่เป็นลำดับพัฒนาการของความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางเทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการต่างๆ มีการปรับเปลี่ยน

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์มีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และปรับเปลี่ยนสถาบันบริการสารสนเทศให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสังคมดิจิทัล ส่งผลต่อโครงสร้างองค์กร ทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ และการบริการ ดังนั้น การจัดการศึกษาสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศในระดับอุดมศึกษา ต้องมีการปรับเปลี่ยนชื่อหลักสูตร นิยามใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการทางวิชาชีพสารสนเทศและสังคม ทั้งโครงสร้าง เนื้อหา วัตถุประสงค์ กลุ่มวิชา รายวิชา แผนการสอนของหลักสูตร ประกอบกับการประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าของศาสตร์และเทคโนโลยีและบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

1.2 **การบูรณาการความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสถาบันบริการสารสนเทศ** ซึ่งสถาบันบริการสารสนเทศต้องมีการปรับโครงสร้าง พัฒนา ขยายงานที่รับผิดชอบ จากการยกระดับการให้บริการสารสนเทศตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการขับเคลื่อนประเทศไทยโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัล เพื่อพัฒนาและบริการทรัพยากรสารสนเทศและในรูปแบบดิจิทัลมากขึ้นให้กับคนทุกกลุ่มอายุ ทำให้สถาบันบริการสารสนเทศมีความต้องการนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสามารถนำมาประยุกต์ใช้งานได้ โดยเฉพาะการสร้างเนื้อหาดิจิทัล (Digital content) เช่น การสร้างอินโฟกราฟิก การสร้างวีดิทัศน์ทางหลักสูตรฯ กำหนดให้มีการเตรียมฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช 1 ภาคการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมใน 2 กลุ่มงาน ได้แก่ 1) งานพัฒนาศูนย์สารสนเทศ เช่น งานจัดหา งานวิเคราะห์และลงรายการ งานเตรียมทรัพยากรสารสนเทศ งานซ่อมบำรุงทรัพยากรสารสนเทศ และงานระบบห้องสมุดอัตโนมัติ และ 2) งานบริการและเผยแพร่สารสนเทศ เช่น งานยืม-คืน บริการตอบคำถาม และช่วยค้นคว้า งานบริการเผยแพร่สารสนเทศ งานวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง งานฝึกอบรมเทคโนโลยีสารสนเทศ และงานบริการสารสนเทศนครศรีธรรมราช จากนั้นในภาคการศึกษาถัดไปจึงให้ผู้เรียนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพการจัดการสารสนเทศในสถาบันบริการสารสนเทศในภาครัฐหรือเอกชน เช่น หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดประชาชน หอสมุดมหาวิทยาลัย หอสมุดเพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้ นักศึกษาลงมือปฏิบัติงานในสถานที่ทำงานและสภาพแวดล้อมจริง นำความรู้ความสามารถในงานวิชาชีพสารสนเทศไปใช้ในฝ่ายงานต่าง ๆ ที่พี่เลี้ยงกำหนดให้ฝึกฯ ฝึกทักษะการแก้ปัญหา การสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดทำโครงการหรืองานวิจัยจากการปฏิบัติงานตลอดจนทักษะการดำรงชีวิตในประจำวัน และการบริหารจัดการงานและเวลา

1.3 ความเหมาะสมของปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการจัดการสารสนเทศจากการประเมิน พบว่า

1.3.1 ปรัชญาของหลักสูตรฯ มีความสอดคล้องกับหลักการทางวิชาชีพการจัดการสารสนเทศ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่จะนำความรู้และความสามารถในการจัดการสารสนเทศ โดยสามารถรวบรวม จำแนก จัดการ จัดเก็บ ค้นคืน ประเมิน สร้าง และเผยแพร่สารสนเทศ เป็นบัณฑิตที่มีทักษะการรู้สารสนเทศเพื่อพัฒนาตนเองและ

ผู้อื่นให้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต มีความสามารถประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้อง มีคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ตามกรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ

1.3.2 วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร ที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ มีคุณธรรม มีความสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้จัดการสารสนเทศสำหรับสถาบันบริการสารสนเทศทุกประเภทและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (Office of the National Economic and Social Development Council, 2016) ของประเทศไทย โดยมุ่งไปที่การพัฒนาศักยภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และสังคมดิจิทัล บัณฑิตสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัลไปแสวงหาจัดการ สร้าง และใช้ประโยชน์ความรู้ ทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างสังคมฐานความรู้ของประเทศ

1.4 ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาและการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรฯ พบว่ามี 54 รายวิชาจำแนกออกเป็น 9 กลุ่มวิชา ได้แก่ 1) ลักษณะงานทั่วไปและงานเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) งานเทคนิค 3) งานบริการ 4) การจัดการและบริหารงานห้องสมุด 5) วรรณกรรมและแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ 6) จรรยาบรรณ 7) กฎหมาย 8) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และ 9) กลุ่มโครงการพิเศษ ปัญหาพิเศษ วิทยานิพนธ์ มีสัดส่วนเหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งสายงานบรรณารักษ์และสายงานนักวิชาการเทคโนโลยีสารสนเทศตาม (Office of the Civil Service Commission, 2011) ส่วนคำอธิบาย

รายวิชา จำนวน 42 รายวิชา (ร้อยละ 78) มีการปรับเปลี่ยนสาระให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมดิจิทัลโดยมุ่งเน้นให้มีการจัดการสารสนเทศดิจิทัล นอกจากนี้ ผู้ประเมินเสนอแนะเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาทางวรรณกรรมด้านเล่านิทานผ่านสื่อดิจิทัล และด้านมาตรฐานและส่งเสริมการทำงานเครือข่ายข้อมูลต่างระบบกัน เช่น OAI-PMH (Open Archives Initiative-Protocol for Metadata Harvesting) ตลอดจนมีการจัดการเรียนการสอนโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระของวิชา

จากการประเมินบริบทของหลักสูตรการจัดการสารสนเทศสะท้อนให้เห็นถึงการเติบโตพัฒนาและปรับเปลี่ยนจากรากฐานเดิมของบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และเป็นความท้าทายในการปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพสังคมดิจิทัล ที่มีจุดมุ่งหมายไปที่การจัดการสารสนเทศดิจิทัล ประยุกต์ใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างสรรค์ความรู้ในรูปแบบดิจิทัลให้ตรงกับความต้องการกลุ่มผู้ใช้สารสนเทศในสังคมดิจิทัล ตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตป้อนให้กับทุกสถาบันบริการสารสนเทศ รวมทั้งองค์การต่าง ๆ ที่ต้องการบรรณารักษ์ และนักสารสนเทศที่มีทั้งความรู้และทักษะด้านการจัดการสารสนเทศ และมีจริยธรรมไปร่วมงานเพื่อพัฒนาองค์กร

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ภาพรวมของการประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรการจัดการสารสนเทศ

ปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ผลประเมิน
ด้านการประชาสัมพันธ์และการรับนักศึกษา	4.09	0.79	ดีมาก
ด้านคุณภาพนักศึกษา	3.65	1.28	ดี
ด้านอาจารย์	4.47	0.68	ดีมาก
ด้านโครงสร้างหลักสูตร	4.38	0.67	ดีมาก

2.1 การประชาสัมพันธ์และการรับนักศึกษา พบว่า โดยภาพรวมทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นในระดับดีมาก ($\bar{X}$ =4.09) อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นในระดับดีมาก ($\bar{X}$ =4.04 และ $\bar{X}$ =4.10) เมื่อพิจารณาภาพรวมรายชื่อพบว่าการประชาสัมพันธ์ที่ยังคงดำเนินการต่อเนื่องมากที่สุดคือ การจัดกิจกรรมโครงการสารสนเทศสัญจร ($\bar{X}$ =4.43) รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์ผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ($\bar{X}$ =4.41) การจัดทำแผ่นพับหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.03) ส่วนความเห็นที่อยู่ในระดับปานกลางคือ การประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์คณะ ($\bar{X}$ =3.46) ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป

2.2 คุณภาพของนักศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอาจารย์มีความคิดเห็นในระดับดี ($\bar{X}$ =3.65) เมื่อจำแนกนักศึกษาได้ 2 ระดับ คือ 1) ระดับดีมาก ควรพัฒนาเพิ่มเติมและต่อเนื่อง เนื่องจากมีความรู้และทักษะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับดีมาก 2) ระดับดี ควรพัฒนาให้ดีขึ้นจากเดิมที่เป็นอยู่ในด้านความรู้และทักษะทางทฤษฎีพื้นฐานด้านสารสนเทศ และการสื่อสารและนำเสนอผลงาน

($\bar{X}=3.75$) ความรู้ทางวิชาการพื้นฐาน ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ($\bar{X}=3.50$) และ ความรู้และทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X}=3.25$) ตามลำดับ

2.3 คุณลักษณะของอาจารย์ พบว่า โดยรวม นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับดีมาก ($\bar{X}=4.47$) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับความเป็นครู ($\bar{X}=4.54$) รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในวิชาที่สอน และ มีการวัดและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์และครอบคลุมเนื้อหาวิชา ($\bar{X}=4.49$) มีความรู้และทักษะทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติในการจัดการสารสนเทศ และมีความเอาใจใส่นักศึกษากระตุ้นให้นักศึกษาเรียนรู้เพิ่มขึ้น ($\bar{X}=4.46$) มีความสามารถอธิบายและถ่ายทอดความรู้ ($\bar{X}=4.44$) การรับฟังความคิดเห็นและข้อวิจารณ์ของนักศึกษา ($\bar{X}=4.39$) ตามลำดับ

2.4 โครงสร้างหลักสูตรในความเห็นของ นักศึกษามีคิดเห็นในระดับดีมาก ($\bar{X}=4.38$) ซึ่ง กลุ่มวิชาเฉพาะของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในระดับดีมาก ($\bar{X}= 4.46, 4.27$ ตามลำดับ) วิชาความรู้เบื้องต้นทางสารสนเทศศาสตร์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในวิชาบังคับ ($\bar{X}=4.63$) และวิชาวรรณกรรมสำหรับเด็กมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในวิชาเลือก ($\bar{X}=4.66$) ในกลุ่มวิชาเฉพาะของหลักสูตร อยู่ในระดับดีมาก จำแนกตามกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มความรู้พื้นฐานทางสารสนเทศศาสตร์ กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ และกลุ่มการจัดการสารสนเทศและการจัดการองค์การ($\bar{X}=4.52, 4.46, 4.39$ ตามลำดับ) วิชาวรรณกรรมสำหรับเด็กมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มความรู้พื้นฐานทางสารสนเทศศาสตร์ ($\bar{X}=4.63$) วิชาระบบห้องสมุดอัตโนมัติมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มเทคโนโลยี

สารสนเทศ ($\bar{X}=4.51$) และวิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ในงานสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มการจัดการสารสนเทศและการจัดการองค์การ ($\bar{X}=4.46$)

2.5 โครงสร้างหลักสูตรในความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่าควรปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาในกลุ่มวิชาบังคับและกลุ่มวิชาเลือกให้มีความชัดเจน โดยแทรกการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากจะทำให้ให้นักศึกษาได้ฝึกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในทุกรายวิชาที่มีภาคปฏิบัติ และควรแยกกลุ่มวิชาการจัดการสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศออกจากการจัดบริหารจัดการองค์การสารสนเทศ จะทำให้จัดรายวิชาได้ชัดเจนขึ้น ตามแนวคิดด้านการจัดการสารสนเทศที่จะผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถในกระบวนการจัดการสารสนเทศ ตลอดจนควรเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การวิเคราะห์ การสังเคราะห์สารสนเทศ สามารถคัดสรรกลั่นกรองเลือกสารสนเทศที่มีคุณภาพในทุกรายวิชา โดยสามารถสะท้อนทักษะเหล่านี้ที่แผนที่การกระจายความรับผิดชอบ (Curriculum mapping)

3. ผลการประเมินกระบวนการ สรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 ภาพรวมของการประเมินกระบวนการของหลักสูตรการจัดการสารสนเทศ

กระบวนการของหลักสูตร	อาจารย์ นักศึกษา		ผลประเมิน
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	
1. การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร	4.42	4.38	ดีมาก
2. กระบวนการเรียนการสอน	4.33	4.48	ดีมาก
3. การวัดและประเมินผลการศึกษา	4.33	4.37	ดีมาก
4. กิจกรรมพัฒนานักศึกษา	4.58	4.42	ดีมาก
5. สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน	4.47	4.44	ดีมาก

3.1 การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}=4.42$, $\bar{X}=4.38$ ตามลำดับ) ในรายประเด็นทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมากเช่นกัน หลักสูตรฯ มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ($\bar{X}=4.33$, $\bar{X}=4.39$) มีเนื้อหาวิชาในส่วนของทฤษฎีและปฏิบัติมีความสอดคล้องกัน ($\bar{X}=4.50$, $\bar{X}=4.29$) ด้านโครงสร้างหลักสูตรที่มีจำนวนหน่วยกิตเหมาะสม ($\bar{X}=4.50$, $\bar{X}=4.41$) มีแผนการเรียนในแต่ละภาคการศึกษาเหมาะสมกับชั้นปีที่ศึกษา ($\bar{X}=4.33$, $\bar{X}=4.41$)

3.2 กระบวนการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวมทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}=4.33$, $\bar{X}=4.48$ ตามลำดับ) ในรายประเด็นมีความเห็นในระดับดีมาก หลักสูตรมีกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ใช้ทฤษฎีและฝึกทักษะด้านการจัดการสารสนเทศ ($\bar{X}=4.50$, $\bar{X}=4.51$) มีกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง ($\bar{X}=4.33$, $\bar{X}=4.51$) เน้นกระบวนการเรียนการสอนกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา ($\bar{X}=4.17$, $\bar{X}=4.44$) และเห็นว่ามีเอกสาร/สื่อ สอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตร ($\bar{X}=4.33$, $\bar{X}=4.44$)

3.3 การวัดและประเมินผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}=4.28$, $\bar{X}=4.37$) ในรายประเด็นมีความเห็นในระดับดีมาก โดยมีวิธีการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.33$, $\bar{X}=4.41$) มีการแจ้งระเบียบกฎเกณฑ์ และข้อตกลงของการวัดและประเมินผลที่กำหนด

ไว้ล่วงหน้า ($\bar{X}=4.50$, $\bar{X}=4.29$) และการวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.17$, $\bar{X}=4.39$)

3.4 กิจกรรมพัฒนานักศึกษา โดยภาพรวมทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}=4.58$, $\bar{X}=4.42$) ตามลำดับ ในรายประเด็นมีความเห็นในระดับดีมาก หลักสูตรมีการจัดการอบรมเพื่อเสริมทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ ($\bar{X}=4.67$, $\bar{X}=4.44$) การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมทักษะภาษาอังกฤษ ($\bar{X}=4.67$, $\bar{X}=4.32$) การจัดกิจกรรมโครงการ “พัฒนาห้องสมุดเพื่อน้อง” ($\bar{X}=5.00$, $\bar{X}=4.59$) และ การนำนักศึกษาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ ($\bar{X}=4.00$, $\bar{X}=4.34$)

3.5 สภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน โดยภาพรวมทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}=4.47$, $\bar{X}=4.44$) ในรายประเด็นมีความเห็นในระดับดีมาก หลักสูตรมีระบบที่ประสิทธิภาพการให้บริการด้านการศึกษา เช่น ระบบลงทะเบียน การเพิ่ม-ถอนวิชา การแจ้งผลการศึกษา ($\bar{X}=4.33$, $\bar{X}=4.39$) มีช่องทางการให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือแก่นักศึกษาเมื่อมีปัญหาการเรียน ($\bar{X}=4.50$, $\bar{X}=4.44$) มีการจัดสรรเวลาเพื่อให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อปรึกษาปัญหาการเรียน ($\bar{X}=4.33$, $\bar{X}=4.46$) มีการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.67$, $\bar{X}=4.49$) มีห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอ/เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.83$, $\bar{X}=4.37$) และและหอสมุดกลางมีหนังสือ อุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.17$, $\bar{X}=4.49$)

4. ผลการประเมินผลผลิต สรุปได้ดังนี้

จากตารางที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา พบว่า เมื่อจำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปัจจุบัน ได้ 3 กลุ่ม ได้แก่

(1) กลุ่มอ่อน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.00 จำนวน 6 คน (ร้อยละ 14.63) (2) กลุ่มปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง 2.01-2.75 จำนวน 16 คน (ร้อยละ 39.02) (3) กลุ่มสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่า 3.00 จำนวน 19 คน (ร้อยละ 46.34) จะเห็นได้ว่ากลุ่มอ่อนและกลุ่มปานกลาง จำนวน 22 คน (ร้อยละ 53.66) ซึ่งเป็นหลักสูตรต้องเร่งหาแนวทางลดปัญหาการออกกลางคัน และปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่อไป และ

ตารางที่ 4 ผลประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทางจากผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ผลการประเมินการฝึกฯ อยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 66.67) และในระดับดี (ร้อยละ 33.33) จะเห็นได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานแล้ว ทั้งนี้ สถานประกอบการเสนอแนะให้หลักสูตรสอนเพิ่มเติมในทักษะอื่น ๆ เช่น การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น

ตารางที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 2.00	6.00	14.63
อยู่ระหว่าง 2.01 - 2.75	16.00	39.02
2.75 ขึ้นไป	19.00	46.34
รวม	41.00	100.00

ตารางที่ 4 ผลประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ผลประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)	10.00	66.67
ดี (ร้อยละ 61-79)	5.00	33.33
พอใช้ (ต่ำกว่าร้อยละ 60)	0.00	00.00
รวม	15.00	100.00

ตารางที่ 5 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	$\bar{X}$	S.D.	ผลประเมิน
1. ความรู้ในสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง	4.25	0.83	ดีมาก
2.. คุณธรรม จริยธรรม เช่น มีวินัย ความรับผิดชอบ เสียสละ	4.00	0.71	ดีมาก
3. ทักษะทางปัญญา เช่น การวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อแก้ปัญหา	4.00	0.71	ดีมาก
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.00	0.71	ดีมาก
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.00	0.71	ดีมาก
รวม	4.05	0.74	ดีมาก

อาจารย์มีความคิดเห็นเห็นว่านักศึกษามีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ด้านอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ =4.05) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านความรู้ ($\bar{X}$ =4.25) รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ

ใช้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}$ =4.00) นอกจากนี้ อาจารย์เห็นว่าควรเพิ่มทักษะด้านภาษาที่สอง ทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สามารถศึกษาด้วยตนเอง และมีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าแสดงความคิดเห็น

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินหลักสูตรการจัดการสารสนเทศ (หลักสูตรปรับปรุง 2560) ตามแบบจำลอง CIPP แล้ว สามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินหลักสูตรการจัดการสารสนเทศ (หลักสูตรปรับปรุง 2560) ในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต สะท้อนภาพความเชื่อมโยงการบริหารจัดการศึกษาได้ดังนี้

1.1 บริบทการเปลี่ยนแปลงการจัดการสารสนเทศ เป็นไปตามพัฒนาการของศาสตร์ จากบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pathumpong & Vongprasert (2015) ที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมสารสนเทศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านรูปแบบของสารสนเทศ ด้านการบริหารจัดการศูนย์สารสนเทศ ด้านการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ด้านการบริการสารสนเทศ และด้านพฤติกรรมของผู้ใช้สารสนเทศ ส่งผลกระทบต่อบทบาทหน้าที่ของนักวิชาชีพสารสนเทศ ทำให้ต้องปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาวิชาการวิชาชีพ ยกกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนให้ทัดเทียมมาตรฐานสากล มีความร่วมมือกับสถาบันบริการสารสนเทศทั้งรัฐและเอกชนในการฝึกฝนนักศึกษาในวิชาชีพสารสนเทศให้สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

1.2 การประชาสัมพันธ์หลักสูตรฯ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}=4.09$) ได้ผลแตกต่างกับผลงานวิจัยของ Nuntapichai, Sirichai, Kaewphanuek, & Suriyapaiboonwattana (2013) เรื่อง การประเมินหลักสูตรการจัดการสารสนเทศ สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ในด้านการประชาสัมพันธ์และรับนักศึกษาอยู่ในระดับดี ($\bar{X}= 3.67$) ซึ่งจำเป็นต้องปรับปรุงการ

ประชาสัมพันธ์ทุกด้าน อย่างไรก็ตาม การประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อจำนวนนักศึกษาที่จะเข้าเรียนในหลักสูตรนี้ ดังนั้นหลักสูตรฯ จำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์และปรับปรุงช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพ มีรูปแบบดังนี้

1.2.1 การจัดทำแผนพับหลักสูตร เพื่อแจกจ่ายให้นักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ที่มาเยี่ยมชมมหาวิทยาลัย เช่น กิจกรรมตลาดนัดหลักสูตร กิจกรรมวันราชภัฏ และเมื่ออาจารย์ไปเยี่ยมนักเรียนที่โรงเรียนในกิจกรรมสารสนเทศสัญจร โดยเนื้อหาของแผนพับประกอบด้วย เนื้อหาความสำคัญของหลักสูตร และการประกอบอาชีพของหลักสูตร

1.2.2 การจัดกิจกรรมโครงการ "สารสนเทศสัญจร" เป็นกิจกรรมที่จัดต่อเนื่องระหว่างเดือนตุลาคม ถึง เดือนธันวาคมของทุกปี เนื่องจากกิจกรรมอยู่ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี ได้รับงบประมาณจากมหาวิทยาลัย รายละเอียดกิจกรรม คือ อาจารย์ทุกคนจะลงพื้นที่ตามโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 10 แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์ให้อาจารย์ นักศึกษา แนะนำหลักสูตรให้กับนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจกับเนื้อหาหลักสูตร และมหาวิทยาลัยฯ รวมทั้ง นักศึกษาจะได้ฝึกประสบการณ์นอกสถานที่ และสร้างเครือข่ายการบริการวิชาการ

1.2.3 การประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยนำเสนอข้อมูลหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน การประกอบอาชีพ โครงสร้างหลักสูตร และลิงก์ไปยังเฟซบุ๊ก เพื่อให้ผู้เยี่ยมชมได้รับรู้ ซึ่งนักศึกษาและอาจารย์มีความเห็นในระดับดี ($\bar{X}=3.46$) อาจจะมีผลมาจากการจัดระเบียบข้อมูลบน

เว็บไซต์และการออกแบบให้เข้าถึงข้อมูลทั้งหมดได้ โดยการเลือกเมนูข้อความที่แสดงไว้

1.2.4 การประชาสัมพันธ์ผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ หลักสูตรใช้เฟซบุ๊กในการประชาสัมพันธ์เป็นหลักในชื่อเพจ “การจัดการสารสนเทศ ม.ราชภัฏนครศรีธรรมราช” หรือ <https://www.facebook.com/information.nstru/> โดยนำเสนอกิจกรรมที่นักศึกษามีส่วนร่วม เช่น กิจกรรมห้องสมุดเพื่อน้อง กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการอินโฟกราฟิก กิจกรรมการใช้โปรแกรมการเขียนบรรณานุกรม แนะนำหลักสูตรประชาสัมพันธ์การรับสมัคร TCAS รอบต่าง ๆ ช่องทางนี้เป็นช่องทางที่นักเรียนสามารถสอบถามอาจารย์ได้สะดวก และยังสามารถเพิ่มนักศึกษาปัจจุบันเป็นเพื่อน เพื่อสอบถามเรื่องอื่น ๆ ที่สนใจ รวมทั้งยังเป็นช่องทางที่ศิษย์เก่าได้ติดตามข่าวสารการรับสมัครงานอีกด้วย

1.3 การรับนักศึกษา เป็นการรับสมัครนักศึกษาผ่านระบบการคัดเลือกกลางบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (Thai university Central Admission System: TCAS) โดยกำหนดคุณสมบัติผู้สมัครตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชว่าด้วยการจัดการศึกษา ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2560 (Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, 2017) หลักสูตรกำหนดแผนการรับนักศึกษา จำนวน 30 คน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 – 2562 มีนักศึกษาแรกรับรวม 3 ปีการศึกษา จำนวน 47 คน ปัจจุบันคงเหลือนักศึกษา จำนวน 41 คน มีนักศึกษาออกกลางคัน จำนวน 6 คน สาเหตุมาจากขาดแคลนทุนทรัพย์ ไม่มาเรียนโดยไม่แจ้งสาเหตุ และสมัครเรียนใหม่ในคณะครุศาสตร์ของสถาบันการศึกษาอื่น ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย นอกจากค่าบำรุงการศึกษาแล้ว นักศึกษายังคงมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ทำให้ผู้ปกครอง

ต้องให้นักศึกษาออกกลางคันเพื่อทำงานหาเลี้ยงชีพ แม้ว่า มหาวิทยาลัยฯ มีกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา หรือ กยศ. แต่ก็มีจำนวนทุนไม่เพียงพอ ส่วนนักศึกษาที่ครอบครัวมีทุนทรัพย์จะให้นักศึกษาสมัครเรียนในสาขา/คณะที่นักศึกษาชอบในปีการศึกษาใหม่ โดยนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการประกอบอาชีพครูตามความฝันและแรงเสริมจากผู้ปกครอง

1.4 โครงสร้างหลักสูตร ในความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่าการจัดกลุ่มวิชาแยกไว้ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pathumpong & Vongprasert (2015) ที่พบว่า ชื่อหลักสูตรมีแตกต่างกัน เช่น บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ หรือ สารสนเทศศาสตร์ หรือ การจัดการจัดการสารสนเทศ แต่เนื้อหาใกล้เคียงกันมาก จึงควรปรับปรุงพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรให้มีความชัดเจนแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา ในกลุ่มสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศนั้นมีความแตกต่างที่ชัดเจนตรงที่มีรายวิชาทางการจัดการความรู้และการศึกษาผู้ใช้เพิ่มเติมจากกลุ่มบรรณารักษศาสตร์และกลุ่มสารสนเทศศาสตร์ แต่ควรมีวิชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการองค์กรเพิ่มมากขึ้น

1.5 การจัดการเรียนการสอนรายวิชาเฉพาะของหลักสูตรฯ ประกอบด้วย 1) กลุ่มวิชาบังคับ จำนวน 36 หน่วยกิต หรือ 12 รายวิชา นักศึกษาต้องศึกษาทฤษฎีพื้นฐานด้านการจัดการสารสนเทศ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านจริยธรรมและกฎหมายในวิชาชีพสารสนเทศ 2) กลุ่มวิชาเลือก จำนวน 45 หน่วยกิต หรือ 15 รายวิชา นักศึกษาต้องศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ฝึกทักษะในงานด้านเทคนิคงานบริการ งานจัดการสารสนเทศ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนพื้นฐานการศึกษา

ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3) กลุ่มวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศ ประกอบด้วย 3.1) วิชาเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศ จำนวน 90 ชั่วโมง นักศึกษาจะได้รับการเตรียมความพร้อมใช้ความรู้และฝึกทักษะด้านการจัดการสารสนเทศที่หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา ก่อนจะฝึกงานในสถานประกอบการจริง และ 3.2) วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 540 ชั่วโมง ที่สถานประกอบการเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา กำหนดให้นักศึกษาเลือกสถานประกอบการที่จะไปปฏิบัติงานเองตามความถนัด ทั้งสถาบันบริการสารสนเทศของภาครัฐและเอกชน อาจจะเป็นห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศ สำนักข่าว สำนักพิมพ์ บริษัทที่ดำเนินงานด้านคอมพิวเตอร์หรือด้านการออกแบบกราฟิก

1.5.1 การฝึกทักษะในวิชาเฉพาะของหลักสูตร มีการฝึกทักษะการวิเคราะห์ การจัดทำหมวดหมู่ การทำรายการทรัพยากรสารสนเทศที่มีห้องปฏิบัติการการจัดการสารสนเทศซึ่งอยู่ในอาคารหอสมุดกลาง ส่วนวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น วิชาการจัดการฐานข้อมูล วิชาการระบบห้องสมุดอัตโนมัติ วิชาการออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์ในงานสารสนเทศ จัดการเรียนการสอนที่ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของคณะ ซึ่งมีเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 30 เครื่อง และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ จำนวน 16 เครื่อง

1.5.2 การจัดกิจกรรมตามสมรรถนะแต่ละระดับชั้นปี หลักสูตรได้กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2) ประกอบด้วย ชั้นปีที่ 1 กิจกรรมปฐมนิเทศและกิจกรรมเปิดบ้าน (Open house) ของหอสมุดกลาง และกิจกรรมฝึกทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานในกลุ่ม

สำนักงาน ชั้นปีที่ 2 กิจกรรมจัดนิทรรศการแนะนำสารสนเทศและกิจกรรมฝึกทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานในกลุ่มสำนักงานและกราฟิกขั้นพื้นฐาน ชั้นปีที่ 3 กิจกรรมออกค่าย เพื่อพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน จัดกิจกรรมในภาคการศึกษาที่ 2 โดยนักศึกษาชั้นปีนี้เป็นผู้ดำเนินการหลัก และแบ่งกิจกรรมย่อยการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้กับชั้นปีที่ 1 และ 2 ดำเนินการตามสมรรถนะกิจกรรมฝึกทักษะสร้างสื่อด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศโดยใช้โปรแกรมที่หลากหลาย เช่น Photoshop, Adobe Premiere และการฝึกการใช้โปรแกรมการเขียนบรรณานุกรม เช่น zotero, mendeley ให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 กิจกรรมสัมมนาการจัดการสารสนเทศ ดำเนินการโดยนักศึกษอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปีการศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของวิชาสัมมนาทิศทางและแนวโน้มด้านการจัดการสารสนเทศ

1.5.3 การศึกษาอิสระ เมื่อนักศึกษาเรียนรายวิชาการวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์เป็นวิชาบังคับแล้ว จะเรียนวิชาการศึกษาอิสระเป็นวิชาเลือกด้วย ทำให้นักศึกษาได้นำความรู้การวิจัยพื้นฐานมาพัฒนางานวิจัยในประเด็นที่ตนเองสนใจ ภายใน 1 ภาคการศึกษา ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ขั้นตอนและกระบวนการทำวิจัย ฝึกการอ่านวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปความ และเขียนงานวิชาการ ตลอดจนบูรณาการกับรายวิชาการอ่านและการเขียนทางวิชาการ กำหนดให้นักศึกษาเขียนบทความวิจัยเพื่อเผยแพร่ในงานวิจัยในวารสาร

1.6 ผลผลิตของหลักสูตรฯ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับผลความคิดเห็นของอาจารย์ต่อคุณภาพนักศึกษาในระดับดี เนื่องจากหลักสูตรกำหนดคุณสมบัตินักเรียนที่สมัครเข้าศึกษามีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.0 และนักเรียนมาจากสถานศึกษา

หลายประเภท เช่น โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน อาชีวศึกษา ทำให้หลักสูตรฯ มีความจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาหลังจากการรับเข้า ส่วนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มีความเห็นในระดับดีมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pantrakool, Tumnanchit, & Pijitkamnerd (2019) พบว่าคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีมากทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. จุดเด่นและจุดด้อยของหลักสูตรฯ

2.1 จุดเด่นของหลักสูตรฯ ในด้านบริบทหลักสูตรฯ มีการปรับเนื้อหาภาพรวมให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 กำหนดปรัชญา วัตถุประสงค์ และนำเสนอรายวิชาที่ทันสมัยให้มีความสัมพันธ์เพื่อสะท้อนถึงความรู้ ทักษะด้านต่าง ๆ ดังคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Office of the Higher Education Commission, 2009) และมีความร่วมมือจากสถาบันบริการสารสนเทศอนุเคราะห์ฝึกปฏิบัติให้กับนักศึกษา เพื่อให้ได้ผลผลิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน ในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านคุณภาพและคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน 6 ท่าน มีคุณวุฒิปริญญาเอก 2 ท่าน และคุณวุฒิปริญญาโท 4 ท่าน มีตำแหน่งวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ 3 ท่าน และกำลังศึกษาระดับปริญญาเอก 1 ท่าน แต่ละท่านมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการสารสนเทศ สารสนเทศศาสตร์ การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบสารสนเทศ ทุกท่านมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับความเป็นครู มี

ประสบการณ์และสามารถถ่ายทอดความรู้ทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติได้ดีมาก ในด้านกระบวนการ มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นปฏิบัติจริงโดยใช้ทฤษฎีหลักการด้านการจัดการสารสนเทศ กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาให้ตามแนวความคิดการเรียนรู้โดยลงมือทำ (Learning by doing) (Dewey, 1938) มีสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนพร้อมทั้งห้องปฏิบัติการทางด้านการจัดการสารสนเทศ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งที่อยู่ในห้องสมุดและฐานข้อมูลออนไลน์ และมีเครือข่ายทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ตลอดจนมีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ การวัดและประเมินผลการศึกษา มีประสิทธิภาพและยุติธรรม

2.2 จุดด้อยของหลักสูตรฯ มีดังนี้ 1) ชื่อหลักสูตรฯ ไม่ชัดเจน ทำให้นักเรียนและบุคคลภายนอกมีความสับสน มักเข้าใจผิดคิดว่าหลักสูตรการจัดการสารสนเทศ เกี่ยวข้องกับการบริหารมากกว่าและสังกัดคณะวิทยาการจัดการ ส่งผลต่อการตัดสินใจสมัครเรียน ทำให้ผู้สมัครเรียนมีจำนวนน้อยลงกว่าแผนรับร้อยละ 40 ไม่เป็นไปตามแผนรับในแต่ละปี 2) การประชาสัมพันธ์ของหลักสูตรฯ ได้รับงบประมาณในการออกแบบแผนพับจำกัด ไม่เพียงพอต่อการพิมพ์แผนพับสี ต้องพิมพ์ขาวดำทดแทน และเนื้อหาของแผนพับยังไม่ครบถ้วนเพียงพอที่จะลดความเข้าใจผิดในชื่อหลักสูตรได้ 3) คุณภาพของนักศึกษาที่เป็นปัจจัยนำเข้า มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการจัดการสารสนเทศและทักษะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับดี มีความจำเป็นต้องพัฒนาให้ดีขึ้นอีก 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งแปรผันตามคุณภาพของนักศึกษาแรกรับแม้ว่าคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์จะอยู่ใน

ระดับดีมากก็ตาม หลักสูตรฯ จำเป็นต้องมีกลยุทธ์
รักษาระดับให้อยู่ในระดับดีมากต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะการบริหารหลักสูตรฯ
จากการประเมินสรุปได้ดังนี้

3.1.1 การประชาสัมพันธ์ ควรปรับปรุง
ดังนี้ 1) เว็บไซต์ของคณะฯ ควรเพิ่มเติมรายละเอียด
ของหลักสูตรให้ชัดเจน เน้นข้อมูลหลักของวิชาชีพ
คุณสมบัติผู้สมัคร อาจารย์ แผนการเรียน ค่าใช้จ่าย
อาชีพ ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
โดยออกแบบให้มีความดึงดูดใจ เพื่อให้ให้นักเรียนทำ
ความเข้าใจและง่ายต่อการตัดสินใจ 2) เพิ่ม
รูปแบบและช่องทางการประชาสัมพันธ์ เช่น
แนะนำหลักสูตรผ่านยูทูป ศิษย์เก่าแนะนำอาชีพ

3.1.2 คุณภาพของนักศึกษา ควร
ปรับปรุงดังนี้ 1) สาขาวิชาวัดความรู้หรือทักษะ
ด้านการจัดการสารสนเทศพื้นฐาน และด้าน
เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน จัดกลุ่มนักศึกษา
เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา 2) ควรมีกลุ่มที่
เกี่ยวข้องด้านการจัดการสารสนเทศ และด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศ เป็นที่ปรึกษาให้กับนักศึกษารุ่นน้อง 3)
ส่งเสริมให้นักศึกษาส่งผลงานเข้าประกวดใน
กิจกรรมที่นักศึกษาสนใจทุกด้าน

3.1.3 กระบวนการจัดการเรียน
การสอน ควรปรับปรุงดังนี้ 1) ปรับปรุงห้องปฏิบัติการ
คอมพิวเตอร์ให้มีโปรแกรมฯ เช่น โปรแกรมสำหรับ
งานกราฟิก โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการ
วิจัย ที่ทันสมัย และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ 2) เพิ่ม
และออกแบบพื้นที่การเรียนรู้ มีห้องปฏิบัติการการ
จัดการสารสนเทศ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์
เพื่อให้นักศึกษาสามารถทำกิจกรรมรายบุคคลและ
กลุ่มที่ตอบสนองตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
3) ปรับเนื้อหาวิชาเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศในการรวบรวม จำแนก จัดการ สร้าง
เผยแพร่สารสนเทศในช่องทางออนไลน์ เพื่อให้
นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการจัดการสารสนเทศ
แบบลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง 4) ส่งเสริมศักยภาพ
อาจารย์ด้านการสอน วิจัย และบริการวิชาการใน
วิชาชีพสารสนเทศ 5) ส่งเสริมบุคลิกภาพนักศึกษา
ด้านอารมณ์และสังคม เช่น ทักษะการสื่อสาร
การทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำ เพื่อเตรียมความ
พร้อมในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศและ
เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ของ
หลักสูตรฯ

3.2 ข้อเสนอแนะการปรับปรุงหลักสูตรฯ
จากการประเมินสรุปได้ดังนี้

3.2.1 ควรเปลี่ยนชื่อหลักสูตรฯ ให้สื่อ
ความหมายชัดเจน มีเอกลักษณ์และทันสมัย และ
ควรเป็นชื่อตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
(สายงานประเภทวิชาการ) ของสำนักคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เพื่อใช้สำหรับการสมัคร
งานกับหน่วยงานของรัฐได้

3.2.2 ควรปรับเปลี่ยนปรัชญาหลักสูตรฯ
ให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
20 ปี ทั้งในด้านการพัฒนาศักยภาพคนและการ
เรียนรู้แต่ละช่วงวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต
และสอดคล้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

3.2.3 ควรปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์ของ
หลักสูตรฯ ที่มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้มีความรู้ มีทักษะ
และมีเจตคติ เกี่ยวกับวิชาชีพสารสนเทศสอดคล้อง
กับยุค Thailand 4.0 โดยเน้นที่ 1) ความรู้ด้าน
เทคโนโลยีสารสนเทศและประยุกต์ใช้ในงานได้
2) ความรู้กระบวนการจัดการสารสนเทศจำนวนมาก เช่น การจัดการระบบสารสนเทศ การพัฒนา
ฐานข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับเมตาดาตา การเผยแพร่
สารสนเทศที่มีคุณภาพ และมีความน่าเชื่อถือ

พร้อมการอ้างอิงที่ถูกต้อง 3) ความรู้ข้อมูลเปิด (Open Data) การเข้าถึงแบบเปิด (Open Access) เครื่องมือการวิจัยและการจัดการข้อมูลการวิจัย 4) ทักษะการอ่านและเขียน การวิเคราะห์ การสังเคราะห์สารสนเทศ สามารถคัดสรรกลั่นกรองเลือกสารสนเทศที่มีคุณภาพ ถูกต้องตามกฎหมาย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามที่ต้องการ (Intharapanich, & Tinnoraset, 2017)

3.2.4 ควรปรับเปลี่ยนรายวิชาในหลักสูตรฯ โดยพิจารณาจากชื่อรายวิชาที่ไม่ชัดเจน ไม่สื่อความหมาย ทำให้สื่อความหมาย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตรฯ สะท้อนความรู้ และทักษะของบัณฑิต บางรายวิชาอาจจะรวมเป็นรายวิชาเดียวกันได้ บางรายวิชาจำเป็นต้องกำหนดให้เรียนต่อเนื่องกัน และบางรายวิชาที่เป็นทฤษฎีเมื่อกำหนดให้มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในวิชาด้วยจำเป็นต้องมีการฝึกปฏิบัติ

บทสรุป

การประเมินหลักสูตรการจัดการสารสนเทศครั้งนี้ เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัย มีคุณภาพ โดยใช้แบบจำลอง CIPP มาเป็นหลักการประเมินหลักสูตร ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ของการดำเนินงานของหลักสูตรในแต่ละด้านได้ชัดเจนขึ้น ทั้งในด้านสภาพบริบทปัจจุบัน นักศึกษา อาจารย์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และผลผลิตของหลักสูตร นำไปสู่การกำหนดทิศทางการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม ตลอดจนผลิตบัณฑิตวิชาชีพสารสนเทศที่มีความรู้ความสามารถ ปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายตามความต้องการของสถาบันบริการสารสนเทศและสถานประกอบการด้านสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

References

- Art-In, S. (2018). *The development curriculum*. Khon Kean: Khon Kean University. (In Thai).
- Buosonte, R. (2013). CIPP and CIPPIEST Evaluation Models: Mistaken and precise concepts of applications. *Silpakorn Educational Research Journal*, 5(2), 7-24. (In Thai).
- Dewey, J. (1938). *Experience and education*. New York: Macmillan.
- Intharapanich, A., & Tinnoraset, K. (2017). *Kansamma thang wichakan ruang sarasonthetsat nai krasae Thailand 4.0*. Retrieved May 12, 2020, from <https://km.li.mahidol.ac.th/thailand4-0/>. (In Thai).
- Kanjanawasee, S. (2004). *Curriculum assessment: Principles and practices*. Retrieved April 4, 2020, from <http://www.edu.tsu.ac.th/major/eva/files/journal/scan1.pdf>. (In Thai).
- Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. (2017). *Khobangkhap mahawitthayalai ratchaphatnakhon si thammarat waduai kanchatkan sukra radap parinya tri B.E. 2560*. Retrieved May 10, 2020, from http://race.nstru.ac.th/nstru_portal/personnel_section/resources/file_download/1515663272.pdf. (In Thai).
- Nuntapichai, S., Sirichai, S., Kaewphanuek, S., & Suriyapaiboonwattana, K. (2013). The curriculum assessment of Information Management Program, School of Informatics, Walailak University. *Journal of Information Science*, 31(3), 49-77. (In Thai).

- Office of the Civil Service Commission. (2011). *Standard position*. Retrieved May 10, 2020, from <https://www.ocsc.go.th/job/specification>. (In Thai).
- Office of the Higher Education Commission. (2009). *Naeothang kan patibat tam krop mattrathan khunnawuthi radap udomsuksa haeng chat B.E. 2552*. Retrieved May 10, 2020, from <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews3/News328072552.pdf>. (In Thai).
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2016). *The National Economic and Social Development Plan*. Retrieved April 1, 2020, from https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422. (In Thai).
- Pantrakool, S., Tumnanchit, B., & Pijitkamnerd, B. (2019). The evaluation of the library and information science curriculum for the essential skills development of the librarians in the 21st century. *Panyapiwat Journal*, 11(1), 221-233. (In Thai).
- Pathumpong, N., & Vongprasert, C. (2015). Teaching and learning of information science in Thailand. *Journal of Graduate Studies Valaya Alongkron Rajabhat University*, 9(1), 172-186. (In Thai).
- Phraratchabanyat kan udomsuksa B.E. 2562. (2019). *Rachakitchanubeksa*, 36(57a), 54-78. (In Thai).